

Instructieformulier voor het aanvaarden van een nalatenschap met een eventuele boedelvolmacht.

Verklaring van erfrecht

Als u bent verwezen naar de onderhavige site en deze onderhavige tekst bent u ofwel gevraagd via deze weg om een formulier in te vullen in het kader van de afwikkeling van een nalatenschap ofwel heeft u via "Doe het Zelf Notarissen" een opdracht verleend aan ons kantoor voor het opmaken van een verklaring van erfrecht.

Hierdoor bevestig ik u (wellicht ten overvloede) de opdracht, die zal worden uitgevoerd op grond van onze algemene voorwaarden die u ook kunt vinden op onze internetsite www.notarisoudewater.nl. Op verzoek sturen wij u deze ook graag kosteloos toe.

Uit efficiencyoverwegingen - lees: voor u als cliënt lagere kosten - vragen wij u dit stuk goed te lezen en zelf wat zaken te verrichten conform de hierna luidende instructie.

Wat is een verklaring van erfrecht?

Een akte van erfrecht is een door een notaris opgemaakte akte, waarin op grond van gedegen onderzoek staat vermeld wie de erfgenamen zijn en wie (namens de erfgenamen) bevoegd is de nalatenschap af te wikkelen.

Op basis van nog te controleren gegevens hebben wij vernomen dat u mede-erfgenaam (of executeur of gevolmachtigde) zult zijn. Na het afgeven van een verklaring van erfrecht kunnen wij u ook van dienst zijn bij de verdere afwikkeling van de nalatenschap.

Is er een langstlevende en zijn er kinderen? Dan zullen vermoedelijk alle goederen zijn toegeedeeld aan de langstlevende en zullen de kinderen die ook erfgenaam zijn een vordering verkrijgen op de langstlevende (zie ook hierna). Dan is het verstandig om bij notariële akte de erfdelen vast te stellen.

Is er geen langstlevende en moet de nalatenschap ook echt verdeeld worden?

Wij zijn de erfgenamen daarbij graag van dienst en verdelen dan doorgaans (nadat alle andere vermogensbestanddelen liquide zijn gemaakt) de gelden via onze derdengeldenrekening.

Is er een executeur of een gevolmachtigde in de nalatenschap? Dan leggen wij - voordat de verdeling plaatsvindt namens die executeur of gevolmachtigde - rekening en verantwoording af aan de erfgenamen, door een boedelbeschrijving te presenteren en vervolgens een opsomming aan hen te presenteren omtrent wat er heeft plaatsgevonden met deze vermogensbestanddelen (waaronder alle bankmutaties en alle betalingen die ondertussen eventueel via de notaris hebben plaatsgevonden).

Daarnaast zijn wij u in alle gevallen graag van dienst bij de aangiften voor de Inkomstenbelasting en de erfbelasting.

Met name op dat laatste terrein zijn er soms, afhankelijk van het testament, bepaalde fiscale voordelen, die niet altijd goed worden benut. Wij adviseren u graag.

Is er een langstlevendentestament (zie hierna)?

Dan adviseren wij in alle gevallen om bij notariële akte de erfdelen vast te stellen.

Vaak is er ook een verplichting voor de erfgenamen om dat te doen. Wij adviseren u graag.

Testament

Als u erfgenaam bent en er een testament is heeft u vermoedelijk bij het e-mailbericht dat - of bij de brief die - u heeft ontvangen dit exemplaar reeds ontvangen.

Is er geen testament gemaakt, dan ontvangt u van ons een CTR uittreksel, waarop dat staat vermeld.

Verdelingstestament

Het kan zijn dat er een testament is waarbij is aangeknoopt bij de wettelijke verdeling.

Ook als er trouwens geen testament is en is een langstlevende en er zijn kinderen, dan is er sprake van een wettelijke verdeling. Voor de invoering van het nieuwe erfrecht (dat was in 2003) werden er ook testamenten gemaakt die daarop leken, zoals een "ouderlijke boedelverdelingstestament" op grond van het oude artikel 4:1167 van het Burgerlijk Wetboek. Dit artikel vermelden wij vaak, omdat het ook vaak voorkomt in het desbetreffende testament.

De kinderen van de overledene verkrijgen bij een dergelijk "verdelingstestament" slechts een vordering op de langstlevende ouder, die in beginsel pas opeisbaar is bij het overlijden van de langstlevende ouder (of als zich een andere situatie voordoet zoals in het testament zou kunnen zijn opgenomen).

Soms is er ook sprake van een "quasi-wettelijke verdeling" (bij samenwoners komt dat wel eens voor of als mensen daarvoor gekozen hebben). Dan is er dus een verplichting voor de erfgenamen om te verdelen alsof er een wettelijke verdeling was. Het enige verschil is dat er dan nog iets moet gebeuren om de goederen bij de langstlevende te krijgen.

De langstlevende heeft altijd de mogelijkheid om de wettelijke verdeling ongedaan te maken binnen drie maanden na het overlijden. Het gevolg is dat er anders verdeeld moet gaan worden, in overeenstemming met de kinderen. Vaak voorziet een testament daarin, zodat de langstlevende bepaalde keuzen heeft om niet met de kinderen in een impasse te geraken als de verdeling vastloopt.

Ongedaanmaking is mogelijk mogelijk zinnig indien één van de kinderen bijvoorbeeld de ouderlijke woning wenst over te nemen of ingeval er andere goederen aan een van de kinderen dienen te worden toegeëld (denk bijvoorbeeld aan ondernemingsvermogen).

De ongedaanmaking dient bij notariële akte te geschieden.

Is er een reden om ongedaan te maken? Neemt u dan contact met ons op.

Is de langstlevende thans overleden dan hebben die bepalingen in het testament geen zin meer en verkrijgen alle kinderen tezamen en voor gelijke delen de nalatenschap.

Rente

Let u even op wat er in het testament staat over de rente over de vorderingen van de kinderen. Ingeval de wet van toepassing is, is er meestal geen rentebijbeschrijving over de erfdelen van de kinderen, zolang de wettelijke rente niet hoger is dan 6%. Deze is nu (al jaren veel) lager.

U mag hier meestal een afspraak over maken vóór het indienen van de aangifte erfbelasting. Dat is alleen anders als er een testament is waarin staat dat er een andere rente is, zonder de vermelding dat deze rente aangepast kan worden (met andere woorden: er is dan geen "tenzij-clausule").

De gevolgen van een dergelijke renteovereenkomst kunnen groot zijn.

Is er nu geen rente, dan zal er nu minder aan belastingheffing zijn (voor zover al aan heffing wordt toegekomen) en spreekt u een rente af dan heeft dat nu wat minder voordelen, maar dan hebben de kinderen meer belastingvoordelen bij het tweede overlijden.

Voor meer informatie verwijzen wij graag naar onze infokaart over testamenten, die u ook kunt terugvinden op onze site www.notarisoudewater.nl. Daar vindt u ook enige rekenvoorbeelden.

Wij helpen u graag mee met het maken van een juiste keuze.

Ook kan er in combinatie met de rente een "opvullegaat" of "afvullegaat" zijn opgenomen in

het testament ten behoeve van de langstlevende. Hierdoor worden de fiscale mogelijkheden nog meer verruimd. Neemt u dan voor de inkleding vooral contact op met de notaris.

Aanvaarden van een nalatenschap

Omtrent het accepteren van de nalatenschap heeft u drie keuzemogelijkheden:

1. u aanvaardt de nalatenschap zuiver.
U bent erfgenaam en mitsdien gerechtigd in de baten van de nalatenschap, maar ook aansprakelijk voor de schulden ervan, zelfs indien de schulden de baten overtreffen;
2. u aanvaardt de nalatenschap beneficiair.
U bent erfgenaam en mitsdien gerechtigd in de baten van de nalatenschap, maar ook aansprakelijk voor de schulden ervan, echter niet voor dat gedeelte van de schulden dat de baten overtreft.
Bij deze laatste wijze van aanvaarden bent u dus niet met uw eigen vermogen aansprakelijk voor eventuele schulden van de nalatenschap;
3. u verwerpt de nalatenschap.
U wordt geacht nooit erfgenaam geweest te zijn.
Wanneer u kinderen heeft, komen zij in beginsel in uw plaats.
Indien uw kinderen ook verwerpen, komt betreffend erfdeel aan hun kinderen danwel de overige erfgenamen toe.

Ik wijs u erop dat de sub 2 en 3 genoemde keuzes kosten voor de Rechtbank met zich mee brengen.

Wanneer het niet waarschijnlijk is dat de nalatenschap een negatief saldo bedraagt, adviseer ik u mitsdien de nalatenschap zuiver te aanvaarden.

Tenslotte meld ik u dat ik geen onderzoek heb gedaan naar de omvang van de nalatenschap.

Wie regelt de afwikkeling?

Is er een langstlevendetestament zoals hierboven omschreven en is er een langstlevende? Of is er geen testament maar wel een langstlevende met kinderen en is de overledene overleden na 2003? Dan zal deze langstlevende veelal alle goederen van de nalatenschap van rechtswege verkrijgen.

Vaak is de langstlevende ook nog eens executeur op grond van het testament.

Dan mag de langstlevende de nalatenschap verder afwickelen.

Is er geen langstlevende? Dan is het de vraag of er een executeur is die de zaken mag afwickelen. De normale "beheersexecuteur" mag beheren en moet schuldeisers betalen en mag voor die betaling bepaalde goederen te gelde maken. Let op dat deze dus geen goederen mag verkopen gewoon omdat dat ook moet. Dan kan het zijn dat er een aanvullende volmacht moet worden opgenomen aan die executeur.

Soms is een executeur ook benoemd tot afwikkelingsbewindvoerder. Let u dan even op de bewoordingen in het testament omtrent de bevoegdheden van die afwikkelingsbewindvoerder. Vaak is een afzonderlijke volmacht dan niet nodig, maar soms wel (afhankelijk van het testament), bijvoorbeeld bij de verkoop van onroerend goed.

Is er geen langstlevende en geen executeur en zijn er meerdere erfgenamen? Dan is het in de praktijk zo dat alle erfgenamen aan één erfgenaam (of aan een willekeurige door hen samen aan te wijzen derde of een notaris) een volmacht (kunnen) geven.

Overlegt u dit even met de andere erfgenamen en vult u dan de naam in van de gevolmachtigde.

Verdere procedure

In het kader van het verder opstellen van een verklaring van erfrecht als eerste stap in de afwikkeling van de nalatenschap vragen wij u de "universele verklaring van aanvaarding en boedelvolmacht" in te vullen. U kunt deze downloaden op www.notarisoudewater.nl.

Daarop dient u de keuze aan te vinken omtrent de aanvaarding.

Bent u zelf executeur? Geeft u dan aan of u de benoeming aanvaardt.

Wilt u ook zelf een volmacht geven? Dan gaan wij ervan uit dat iedereen een gelijkkluidende volmacht tekent. Vult u dat dan in en ook aan wie.

Na het invullen van het stuk verzoeken wij u als volgt te handelen:

U komt met de bijgesloten door u geheel ingevulde verklaring en het in de verklaring door u ingevulde identiteitsbewijs langs op mijn kantoor, danwel u gaat daarmee naar een notaris van uw keuze, om de verklaring in het bijzijn van de notaris te ondertekenen.

Hij zet daar een legalisatieverklaring op.

Na ondertekening door de notaris verzoek ik u de verklaring -met een door de notaris conform de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (WWFT) geaarmerkte kopie van uw legitimatiebewijs- aan mij te retourneren.

Na ontvangst van alle verklaringen, zullen wij aan de gevormachtigde(n) twee afschriften van de akte van erfrecht afgeven.

Mocht u een nadere toelichting wensen dan verzoeken wij u contact met ons op te nemen!

We vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

mr A.J.W. Kuiper, notaris te Oudewater